

IOSUA

Introducere

„Canonul sacru ne prezintă aici un volum de istorie și de artă istorică, de care generația noastră, atât de bogată în texte de istorie, dar atât de săracă în percepția și simțul istoric, are o nevoie stringentă.”

– Paulus Cassel

I. Locul unic în Canon

Iosua constituie puntea de legătură indispensabilă dintre Cărțile lui Moise și istoria Israelului în țara Canaan. Atât în clasificarea din ebraică a cărților, cât și în cea creștină, Iosua ocupă locul al șaselea în ordinea cărților Vechiului Testament. Pentru creștini este prima din cele douăsprezece „cărți istorice” (Iosua la Estera); pentru evrei este prima din „Profeții Timpurii” (de la Iosua la Ezra-Neemia, Rut și Cronici fiind incluse în „scrierile” de la sfârșitul VT ebraic).

Jensen subliniază importanța cărții, în cuvintele următoare:

Cu adevărat se poate spune că Iosua este *punctul culminant* al istoriei, precum și *începutul* unei noi experiențe pentru Israel. Astfel conexiunea istorică pe care o stabilește această carte îi conferă un loc strategic în rândul Scripturilor Vechiului Testament.¹

II. Paternitatea

Deși autorul uman al cărții nu ne este prezentat, încă din cele mai vechi timpuri există indicii suficiente care susțin opinia că ea a fost redactată chiar de Iosua, cu completările de rigoare făcute, după moartea sa, de marele preot Eleazar și de fiul acestuia, Fineas. Cartea Iosua este plină de pasaje redactate într-un stil vivace, din care se degajă concluzia că autorul a fost martor ocular la evenimentele descrise. Există, de asemenea, fragmente redactate la persoana întâi, singular și plural, cum sunt cele din capitolul 5, versetele 1 și 6 (în versiunea

română, 5:1 este redat la persoana a treia singular, n.tr.). De asemenea, în textul cărții se consemnează concret că Iosua fie a pus să se redacteze anumite documente, fie le-a redactat el însuși (18:9; 24:26). Faptul că Rahab se mai afla în viață (6:25) la data redactării cărții corespunde perfect cu teza potrivit căreia Iosua este principalul autor al cărții ce-i poartă numele.

III. Data

Data apariției cărții Iosua depinde, în parte, de data Exodului (veacul al 15-lea sau al 13-lea î.Cr.). Faptele vin în sprijinul adoptării părerii mai conservatoare, conform căreia cartea a apărut la o dată mai timpurie, respectiv mijlocul anilor 1400 î.Cr. Astfel plasarea redactării cărții în intervalul dintre anul 1400 și 1350 î.Cr. se justifică prin prezența următoarelor argumente: Cartea trebuie neapărat să fi apărut înainte de Solomon (cf. 16:10 cu 1 Re. 9:16) și înainte de perioada tatălui său, David (cf. 15:63 cu 2 Sam. 5:5-9). Întrucât în Iosua 13:4-6 fenicienii sunt numiți „sidonieni”, cartea va fi apărut înainte de anul 1100 î.Cr. când Tirul a cucerit și subjugat Sidonul și înainte de anul 1200 î.Cr., deoarece filistenii au invadat Palestina după acea dată. Or, din lectura cărții nu rezultă că ei ar fi constituit o problemă pentru israeliți în vremea lui Iosua.

IV. Fondul și tema cărții

Dacă Exodul consemnează izbăvirea de către Dumnezeu a poporului său din Egipt, Iosua ne prezintă felul în care Dumnezeu

Și-a condus poporul în Țara Promisă, ducând până la capăt lucrarea bună pe care a început-o, în pofida necredinței poporului ales. După cum vom vedea, membrii acestei națiuni nu s-au schimbat, fiind în continuare necredincioși. În ciuda acestui fapt, Cuvântul lui Dumnezeu se va împlini iar sământa lui Avraam va fi sădită în pământul dăruit de Dumnezeu prin legământ (Gen. 15:13-16), pentru ca să poată prinde rădăcini și să crească.

Evenimentele descrise în această carte succed celor consemnate în ultimul capitol din Deuteronom, unde israeliții erau cantonați în câmpiile Moabului, la est de râul Iordan. Moise murise iar Iosua devenise comandant șef, cel care era pe punctul de a conduce poporul în traversarea Iordanului și intrarea în Țara Promisă. Legea, reprezentată prin Moise, nu poate conduce poporul lui Dumnezeu în lucrarea de însușire a moștenirii sale. Numai Cristos, prin învierea Sa, înfățișat de Iosua, poate să facă acest lucru.

Să facem o pauză, pentru a trece în re-

vistă câteva fapte importante legate de Iosua. Moise i-a schimbat numele din Hoșea în Iosua (Nu. 13:16). Iosua a fost membru al tribului lui Efraim (Nu. 13:8) și servitor personal al lui Moise (Iosua 1:1). Încă din tinerețe a fost un bărbat angajat în bătăliile Domnului. Astfel i-a condus pe israeliți în lupta lor împotriva amaleciților (Ex. 17), fiind singurul general pe care l-au cunoscut de la ieșirea din Egipt. Dar ceea ce i-a conferit lui Iosua calitățile necesare preluării de la Moise a funcției de conducător al națiunii nu a fost icsușința sa pe plan militar, ci vitalitatea sa spirituală și credința sa. Ca tânăr era nelipsit de la cortul Domnului (Ex. 33:11). Apoi l-a însoțit pe Moise pe Muntele Sinai (Ex. 32:17). Doar el și Caleb au privit Țara Promisă prin ochii credinței, când poporul Israel fusese, cu treizeci și opt de ani înainte, la Cadeș Barnea (Nu. 14:6-10). Instruit și format de Moise, acum el a este împuternicit de Iehova să-și ducă la îndeplinire misiunea, în pofida faptului că trecuse de vârsta de nouăzeci de ani.

SCHIȚA

I. OCUPAREA ȚĂRII PROMISE (cap. 1-12)

- A. Pregătiri pentru traversarea Iordanului (cap. 1)
- B. Trimiterea iscoadelor la Ierihon (cap. 2)
- C. Traversarea Iordanului (3:1-5:1)
- D. Ceremoniile de la Ghilgal (5:2-12)
- E. Cucerirea Ierihonului (5:13-6:27)
- F. Campania de la Ai (7:1-8:29)
- G. Confirmarea legământului la Sihem (8:30-35)
- H. Tratatul încheiat cu ghibeoniții (cap. 9)
- I. Campania din sud (cap. 10)
- J. Campania din nord (cap. 11)
- K. Rezumat al cuceririlor (cap. 12)

II. INSTALAREA ÎN ȚARA PROMISĂ (cap. 13-21)

- A. Teritoriile care mai trebuiau luate în primire (13:1-7)
- B. Repartizarea teritoriilor (13:8-19:51)
 - 1. Teritoriul repartizat triburilor: Ruben, Gad și jumătate din tribul lui Manase (13:8-33)
 - 2. Teritoriul repartizat tribului lui Iuda (cap. 14, 15)
 - 3. Teritoriul repartizat tribului lui Iosif (cap. 16, 17)
 - 4. Teritoriile repartizate celorlalte triburi (cap. 18, 19)

- C. Cetățile de refugiu (cap. 20)
Excurs despre cetățile de refugiu
- D. Cetățile levitice (cap. 21)
- E. Altarul de la est de Iordan (cap. 22)
- F. Cuvântarea de adio adresată de Iosua liderilor Israelului (cap. 23)
- G. Cuvântarea de adio adresată de Iosua poporului Israel (24:1-15)
- H. Reînnoirea legământului la Sihem (24:16-28)
- I. Moartea lui Iosua (24:29-33)

COMENTARIU

I. OCUPAREA ȚĂRII PROMISE (cap. 1-12)

A. Pregătiri pentru traversarea Iordanului (cap. 1)

1:1-9 Mai întâi, Domnul îi dă lui **Iosua fiul lui Nun**, într-un cadru solemn, instrucțiunile și autoritatea necesare pentru îndeplinirea misiunii cruciale ce-i stătea în față. **Tara** fusese promisă **Israelului**, dar acum israeliții aveau datoria de a o lua în stăpânire, de la Neghev, în sud, și de la Marea Mediterană în vest până la fluviul Eufrat în est (v. 3, 4). Iosua trebuie să fie **puternic, foarte curajos** și ascultător. Azi, ca pe vremea lui Iosua, ni se asigură succesul deplin („să-ți reușească toată căile și atunci vei prospera“) când ne umplem inima și mintea cu Cuvântul lui Dumnezeu și când îl trăim în practică (v. 8).

De trei ori Domnul îi spune lui Iosua să fie tare și foarte curajos (v. 6, 7, 9). Dimensiunea și durata misiunii ce-i stătea în față, presiunile asociate cu sarcina de a conduce un popor atât de încăpățânat și absența mentorului său spiritual, Moise, îl vor fi preocupat, în mare măsură, pe Iosua în acest timp. Dar Domnul nu l-a chemat la o misiune atât de dificilă, fără să-l fi și învrednicit, mai întâi, pentru a o putea duce la bun sfârșit. Iosua avea motive temeinice să fie **tare**: *promisiunea lui Dumnezeu* (v. 5, 6) – certitudinea unei biruințe sigure; *Cuvântul lui Dumnezeu* (v. 7, 8) – un îndrumar sigur; *prezența lui Dumnezeu* (v. 9) – o putere susținătoare, după cum se exprimă și T. Austin Sparks: Aici intrăm în bătălia adevărată a credinței,

unde nu mai contează ce suntem noi, ci ceea ce este El! Nu ce simțim noi, ci faptele, realitățile Lui!²

1:10-18 Oamenii trebuiau să pregătească provizii de hrană pentru călătoria lor în Canaan. Cât privește pe cele două triburi și jumătate ce urmau să se stabilească la est de Iordan, Iosua le-a atras atenția că au datoria să pună umărul la cucerirea țării, abia apoi putând să se întoarcă acasă la familiile lor (v. 12-15). Membrii acestor triburi au consimțit imediat să facă acest lucru (v. 16-18). Oricine ar fi dat înapoi ar fi fost pedepsit cu moartea.

În unele cântări creștine traversarea Iordanului este asemuită cu moartea iar țara Canaanului este simbolul Cerului. Dar pe israeliți îi aștepta un conflict militar în Canaan, pe când în Cer nu este nici un conflict. În realitate, Canaanul reprezintă actuala noastră moștenire spirituală. Da, ea ne-a fost dată în întregime, dar noi trebuie s-o luăm în stăpânire, ascultând de Cuvântul lui Dumnezeu, însușindu-ne promisiunile sale și luptând lupta bună a credinței.

B. Trimiterea iscoadelor la Ierihon (cap. 2)

2:1a Ca măsură pregătitoare pentru invazie, Iosua fiul lui Nun a trimis de la Poiana Salcâmiilor două iscoade la Ierihon. Gestul nu a însemnat absența credinței la Iosua, ci s-a înscris în strategia militară. Iscoadele nu au fost trimise să cerceteze toată țara, cum se procedase cu câțiva ani

înainte, ci doar să observe terenul înaintea armatei, asemenea unor cercetași.

2:1b-24 Iscoadele au găsit adăpost în casa unei prostituate pe nume Rahab. După cum se exprimă Keil și Delitzsch: „Faptul că au intrat în casa unei asemenea femei nu a trezit prea multe suspiciuni.”³ Reiese clar din firul narațiunii că Rahab auzise despre minunatele victorii pe care le dăruise Domnul poporului evreu (v. 8-11). Concluzia ei a fost că Dumnezeuul israeliților trebuie neapărat să fie Dumnezeuul adevărat. Prin urmare, ea s-a încrezut în El, devenind o convertită autentică. Ea a demonstrat realitatea credinței ei prin faptul că a asigurat protecția spionilor, chiar cu prețul trădării patriei.

Spionii i-au promis lui Rahab că o vor cruța pe ea și pe familia ei, dacă va lega o funie stacojie la fereastra casei ei și dacă membrii familiei ei vor rămâne înăuntru în timpul atacului ce va fi dezlănțuit împotriva Ierihonului (v. 6-21). Funia stacojie ne duce cu gândul la casa protejată de semnul sângelui, ca în cazul primului Paște (Ex. 12).

Când solii trimiși de regele Ierihonului au întreat-o pe Rahab unde sunt spionii, ea a răspuns că aceștia au părăsit deja orașul (v. 5). În timp ce oamenii Ierihonului i-au căutat pe drumul ce duce spre Iordan, Rahab a trimis spionii spre vest, către munți. După ce s-au ascuns acolo timp de trei zile, spionii au traversat Ierihonul, revenind teferi în tabăra israeliților, predându-i lui Iosua un raport încrezător (v. 22-24).

„Faptele” lui Rahab, iar nu „cuvintele” ei au fost cele care au îndreptățit-o (Iac. 2:25). Biblia nu elogiază înșelăciunea ei (v. 4, 5), dar laudă credința ei (Ev. 11:31). La rândul lui, Iacov numește fapta ei o lucrare a credinței (Iac. 2:25). Asta pentru că ea și-a riscat viața pentru ca să salveze viețile iscoadelor, datorită faptului că ea credea în puterea și suveranitatea Dumnezeuului lor. Tot așa și pe vremea Domnului, unii din afara comunității Israelului au demonstrat că au mai multă credință decât cei ce erau martori oculari ai gloriei Sale (Luca 7:2-9). Credința mare, oriunde se manifestă aceasta, este întotdeauna răsplătită (vezi cap. 6), deoarece

este plăcută lui Dumnezeu (Ev. 11:6).

C. Traversarea Iordanului (3:1-5:1)

3:1-13 În cele din urmă, a sosit timpul ca israeliții să traverseze râul Iordan, ale cărui ape atinseseră nivelul de inundație. Preoților li s-a ordonat să pornească în fruntea poporului, ducând chivotul legământului. (Cohatiții purtau de obicei chivotul, ca la Numeri 4:1-5, dar preoții au dus chivotul cu acest prilej special.) Oamenilor li s-a atras atenția să vină în urma chivotului, la o distanță bunicică, dar să nu-l piardă din vedere. Chivotul Îl reprezintă pe Cristos. Noi trebuie să păstrăm o distanță respectuoasă prin grija de a nu încerca, într-un spirit ireverențios, să elucidăm taine legate de Persoana Sa ce sunt prea greu de pătruns pentru mintea omenească. Unele din cele mai grave erezii din istoria creștinismului s-au ivit tocmai din pricina încercărilor fără perdea ale unora de a face exact acest lucru. Dar noi trebuie să-L avem mereu în vedere pe Cristos, pentru că asta ne asigură biruința.

3:14-17 Când picioarele preoților au atins apa Iordanului, s-a întâmplat un miracol. Râul s-a oprit în dreptul cetății Adam, situată la câțiva kilometri spre nord. Apele s-au îngrămădit acolo, restul apei rămase în albia râului în aval de acest punct vărsându-se în Marea Sărată (Moartă).

Opriri similare ale apelor Iordanului în apropiere de localitatea Adam au avut loc în anul 1267, când cursul râului a fost barat timp de zece ore, și în 1927 timp de douăzeci și una de ore. În ambele cazuri barajul s-a datorat unor cutremure.⁴ Dar D. K. Campbell argumentează că în cazul de față avem prea multe elemente care indică faptul că nu a fost vorba de o simplă coincidență, ci de un miracol special:

Numeroasele elemente supranaturale s-au petrecut simultan: (1) evenimentul a avut loc exact așa cum fusese prezis (3:13, 15). (2) Momentul a fost precis (v. 15). (3) Evenimentul a avut loc într-un moment în care apele râului erau în faza de inundație (v. 15). (4) Zidul de apă a rămas intact mai multe ore, sau poate chiar o zi întreagă (v. 16). (5) Albia moale și umedă a râului s-a uscat dintr-odată (v. 17). (6) Apa a revenit imediat la

Râul Iordan nu este impresionant prin mărimea sa, dar a devenit cel mai important râu din lume din pricina evenimentelor biblice cu care este asociat. În fotografie se poate observa unul din nenumăratele coturi ale acestui curs de apă de la Marea Galileii până la punctul de vărsare în Marea Moartă. (Foto Willem Van Gemeren)

locul ei, de îndată ce israeliții au trecut de cealaltă parte și preoții au ieșit din râu (4:18). Cu câteva veacuri mai târziu, profeții Ilie și Elisei au traversat același râu pe pământ uscat, dinspre vest spre est (2 Regi 2:8). Curând după aceea Elisei a traversat din nou râul, în partea opusă, călcând pe pământ uscat. Dacă se susține că e neapărată nevoie ca un fenomen natural să fi avut loc pentru a explica traversarea Iordanului de către israeliți sub conducerea lui Iosua, atunci ar trebui să conchidem că două cutremure au avut loc la foarte mică distanță de timp unul de altul, în cazul lui Ilie și al lui Elisei, ceea ce înseamnă să tragem prea mult lucrurile de păr.⁵

Dumnezeu, reprezentat prin chivot, a condus poporul în Iordan exact așa cum avea să-i conducă la biruință în vestul Iordanului. El demonstrează că prezența Lui, care a făcut să fugă apele din calea Israelului, era nădejdea lor că vor triumfa, nu vreun lucru din ei înșiși.

Preoții au înaintat până în mijlocul albiei, rămânând acolo până când tot Israelul a traversat pe uscat.

4:1-24 Domnul a dat dispoziție ca doisprezece bărbați (câte unu din fiecare trib) să ia câte o piatră de fiecare din albia Iordanului cu care să înalțe un semn de aducere aminte despre locul unde Israel și-a așezat prima oară tabăra la vest de Iordan. În consecință, monumentul memorial a fost înălțat la Ghilgal, ca amintire permanentă pentru generațiile viitoare despre felul cum a oprit Dumnezeu în chip miraculos apa Iordanului, pentru ca israeliții să treacă pe uscat de cealaltă parte a râului.

Triburile care au primit moștenirea la est de Iordan – **Ruben, Gad și jumătate din tribul lui Manase** – au trimis soldați înarmați să-și ajute frații să ocupe țara Canaanului. Deși efectivele totale ale celor două triburi și jumătate au fost de peste 100.000 de bărbați (vezi Num. 26), numai patruzeci de mii au traversat Iordanul; restul luptătorilor au rămas la est de Iordan, probabil pentru a asigura paza teritoriului lor și a-și proteja familiile.

După ce toți oamenii au trecut de cealaltă parte, inclusiv bărbații din cele două triburi și jumătate, și după ce au fost luate douăsprezece pietre din Iordan, Iosua

a așezat douăsprezece pietre în mijlocul Iordanului, pe locul în care stăteau preoții. Apoi de îndată ce preoții au marșăluit pe malul de vest cu chivotul legământului, apele Iordanului au început să curgă din nou, la nivelul de revărsare peste maluri.

Pietrele din albia râului ne amintesc despre identificarea cu Cristos *în moarte*. Cele de pe malul de vest ne vorbesc despre identificarea cu Cristos *în înviere*.

Prin oprirea apelor Iordanului, **Domnul l-a înălțat pe Iosua înaintea întregului Israel** cum îl înălțase anterior pe Moise. Până în acest punct, Iosua fusese un slujitor, slujind în smerenie la umbra lui Moise, învățând căile lui Dumnezeu. Acum a sosit timpul înălțării lui, întrucât „cine se smerește va fi înălțat“ (Luca 14:11).

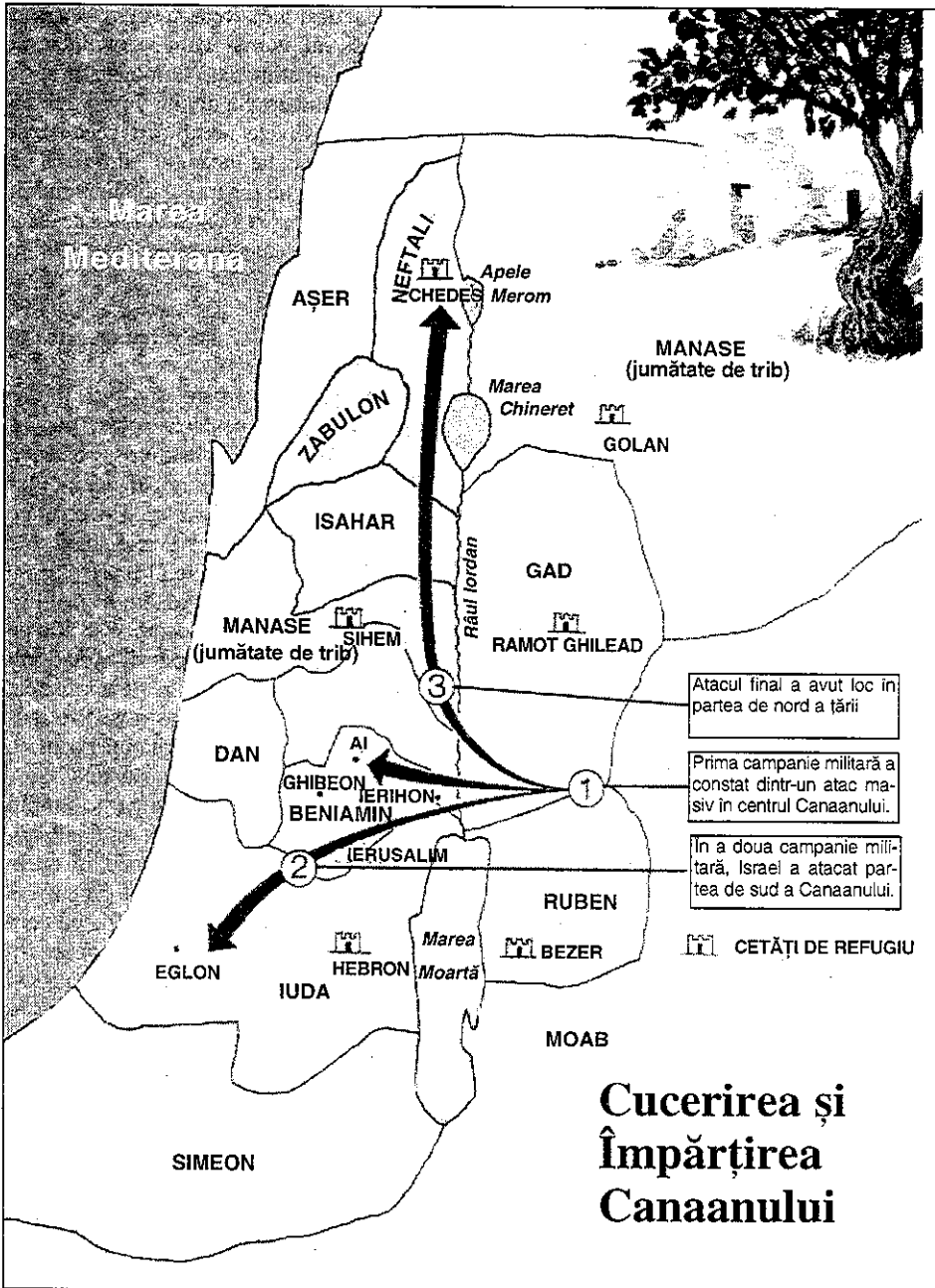
Poporul a traversat Iordanul în ziua a zecea a lunii întâi, cu numai cinci zile înainte de a se fi împlinit exact patruzeci de ani de la Exodul din Egipt, având suficient timp să pregătească Paștele (Ex. 12:2, 3).

5:1 Locuitorii păgâni ai Canaanului au fost cuprinși de panică la auzul miraculoasei traversări a Iordanului de către armata evreiască.

D. Ceremoniile de la Ghilgal (5:2-12)

5:2-9 Capitolul acesta ne vorbește despre evenimentele care au avut loc la **Ghilgal**, primul popas de tabără al Israelului în Canaan. Acolo bărbații au fost circumciși (v. 2-9). Acolo ei au sărbătorit Paștele, primul din țara Canaan (v. 10). Acolo a încetat să mai cadă mana (v. 11, 12) și acolo Iosua L-a întâlnit pe Comandantul Șef al oștirii Domnului: Isus Cristos (v. 13-15).

Domnul l-a îndrumat pe Iosua să reînnoiască ritualul circumciziei cu acest prilej. Toți bărbații care ieșiseră din Egipt... fuseseră circumciși, dar războinicii muriseră cu toții între timp (Deut. 2:16). Timp de patruzeci de ani nu s-a practicat circumcizia. În timpul peregrinărilor din cei patruzeci de ani s-a ridicat o nouă generație, care a trebuit să se supună acestei ceremonii, ca semn al readucerii lor la poziție de beneficiere deplină de binecuvântările legământului. Câtă vreme au rătăcit prin deșert, au fost ridiculizați de egipteni

Cuceririle lui Iosua

pentru că nu au dobândit Țara Promisă. Dar acum după ce au ajuns, în sfârșit, în țară, a fost ridicată ocara (v. 9). „**A doua oară**“ din versetul 2 înseamnă a doua oară când națiunea a practicat circumcizia.

5:10 Paștele a fost sărbătorit la patru

zile după trecerea Iordanului (**în a paisprezecea zi a lunii**). Observați credința lui Iosua: Deși el se afla pe teritoriul inamicului, a ascultat de Dumnezeu, efectuând circumcizia soldaților săi și sărbătorind Paștele, aceste două acțiuni fiind

considerate „cele mai nemilitare fapte.“

Prin circumcizie și Paște Domnul își chema poporul să revină la elementele esențiale ale relației sale cu El. Ambele ritualuri fuseseră neglijate în pustiu.

Circumcizia a fost un semn al legământului dintre Dumnezeu și Avraam iar Dumnezeu, în credințioșia Lui, își îndeplinea promisiunea necondiționată pe care o făcuse că le va dăruii țara (Gen. 15:18-21). A fost, totodată, o reprezentare simbolică a judecării de sine și a îndepărtării murdăriei firii vechi, fapte absolut necesare pentru a obține orice biruință. Paștele a fost un prilej de aducere aminte a răscumpărării lor. Iehova îi cumpărase și-i eliberase de robia egipteană. Sărbătorind Paștele evreii se supuneau cuvântului Domnului dat prin Moise cu prilejul primului Paște, cu patruzeci de ani înainte (Ex. 13:5). Harul a fost factorul care L-a motivat să-și cheme poporul și să-l scoată din Egipt. Credințioșia Sa a constituit garanția că-i va și introduce pe israeliți în Țara Promisă.

5:11, 12 Mana ni-L reprezintă pe Cristos în întruparea Sa, pâinea care S-a coborât din cer ca provizie pentru nevoile noastre în pribegia prin pustiu. **Produsele solului** (în engleză, n.tr.) Îl înfățișează pe Cristos în Înviere, după intrarea în binecuvântările Canaanului. Noi ne hrănim din ambele. Mana a încetat în dimineața celei de-a doua zi, când au mâncat din venitul pământului grăunțe prăjite. „Cât de perfect știe Dumnezeu să respecte timpul și momentul potrivit! Ce minunat Purtător de grijă este El!“

E. Cucerirea Ierihonului (5:13–6:27)

5:13, 14a „Omul“ din versetul 13 a fost Îngerul lui Iehova – Domnul Isus într-una din aparițiile Sale înainte de Întrupare. El S-a prezentat pe Sine drept Comandantul oștirii Domnului. Cristos nu vine doar pentru a ne ajuta și, desigur, nu vine pentru a ne vătăma. El vine pentru a prelua controlul total.

5:14b, 15 Iată dovada conclusivă a faptului că Iosua se afla în prezența lui Dumnezeu și că știa acest lucru. Că ar fi fost vorba doar de un înger este infirmat de faptul că îngerii nu acceptă să li se închine

oamenii, dar aici vedem cum Îngerul Domnului nu numai că acceptă, dar și poruncește închinarea, demonstrându-Și prin aceasta natura Sa divină. Iosua trebuia mai întâi să învețe nemijlocit ceea ce și Moise învățase la începutul slujirii Sale (Ex. 3) – sfințenia și supremația Domnului.

6:1-21 Cucerirea Canaanului s-a realizat în cursul a trei campanii militare – centrală, de sud și de nord. Campania centrală, având drept scop să dezbinе și să cucerească, a fost alcătuită din două înfruntări majore: una la Ierihon și cealaltă la Ai.

Ierihon era o cetate fortificată, dar zidurile ei n-au avut decât scopul de a-i păstra pe locuitorii ei înăuntru, pentru a putea fi supuși judecării, neputând, nicidecum, să-i țină pe israeliți afară. Era o cetate situată topografic la o elevație joasă (de fapt la 243 metri sub nivelul mării) iar pe plan moral la un nivel încă și mai jos. Era o cetate sortită pierzării deoarece se afla pe teritoriul Domnului și locuitorii ei de drept veniseră să-și ia în primire proprietatea. Multe lucruri din viața noastră se prefigurează la orizont ca niște Ierihonuri care ne împiedică înaintarea spre însușirea moștenirii noastre. Uneori părem pur și simplu descurajați de volumul și intensitatea încercărilor care ne împresoară. În acele momente, un lucru trebuie să facem: să declarăm și să ne însușim biruința pe care ne-o dăruiește Domnul și să mergem înainte prin credință, cu ochii ațintiți asupra lui Dumnezeu, Singurul de la care ne va veni izbăvirea, și astfel și noi vom vedea înfăptuindu-se minuni.

Frica de evrei îi determinaseră pe locuitorii Ierihonului să se baricadeze în cetate încă înainte de a fi sosit invadatorii. Timp de șase zile israeliții au mărșăluit în jurul cetății, o dată pe zi, revenind scara la Ghilgal. În a șaptea zi... ei au mărșăluit în jurul cetății de șapte ori. Când preoții au sunat din coarnele de berbec (trompete), israeliții au strigat cu glas tare. Zidurile s-au prăbușit la pământ, permițând copiilor lui Dumnezeu să pătrundă în cetate.

Unii cercetători ai Bibliei cred că zidurile cetății s-au coborât în pământ, asemenea unui ascensor, permițându-le israeliților să calce peste partea de sus a acesto-

ra, când au intrat în cetate. Indiferent cum anume, lucrul acesta s-a petrecut datorită credinței poporului lui Dumnezeu (Ev. 11:30). Observați că chivotul este menționat de șapte ori între versetele 6 și 12.

Toate lucrurile din cetate erau „anatema“ (versiunea de Iași) – adică sortite de Domnul nimicirii, ca roade dintâi ale Canaanului. Cu excepția lui Rahab și a familiei ei, locuitorii și vitele trebuiau să fie distruși, dar argintul, aurul, bronzul și fierul trebuiau depuse în vistieria Domnului. Nimeni nu avea voie să-și însușească nici un lucru pentru uzul propriu.

Când ne dăm seama de perversitatea morală a canaanitilor, e lesne să vedem de ce Dumnezeu a poruncit distrugerea totală a vieții în interiorul cetății Ierihon. În loc de a-L critica pe Domnul pentru că a administrat asupra celor răi judecata pe care o meritau, ar trebui să ne minunăm de harul Său, care a păstrat în viață pe Rahab și familia ei, ce făceau parte din aceeași locuitori ai Ierihonului.

6:22-27 Credința a făcut să se prăbușească zidurile (Ev. 11:30) și tot credința a fost aceea care a scos-o pe Rahab și rudele ei (Ev. 11:31). Harul lui Dumnezeu nu numai că s-a îngrijit de ea, asigurând modalitatea prin care a fost păstrată în siguranță, ci, în plus, a elevat-o la un loc de mare cinste, plasând-o în spița lui David și, în cele din urmă, în aceea a Domnului Isus Cristos (Mat. 1:5, 6). Harul nu numai că ne salvează de la pierzare, dar ne și garantează înălțarea (Ro. 8:29, 30). Credința este mâna cu care apucăm harul.

După ce Rahab și familia ei au fost escortați afară din cetate, teferi, cetatea a fost arsă. Iosua a rezist un blestem asupra oricui va căuta să rezidească Ierihonul ca fortăreață, profetind că fiul cel mai mare al celui om va muri când se va așeza temelia ei iar fiul cel mai mic va muri când i se vor ridica porțile. A se vedea 1 Regi 16:34 pentru împlinirea acestui blestem.

F. Campania de la Ai (7:1–8:29)

Capitolul 7 se ocupă de cheștiunea păcatului în Canaan. Deși israeliții au traversat cu bine Iordanul, ei au continuat să fie supuși înclinației de a păcătui. În aceste

capitole ni se relatează *înfrângerea* Israelului la Ai și *biruința* Israelului asupra păcatului la Acor.

7:1-5 Când Iosua a trimis spioni în Ai, aceștia s-au întors plini de încredere spunând că cetatea este slab apărată și că nu va fi nevoie să se desfășoare mai mult de două-trei mii de soldați s-o atace. Dar când o armată de circa trei mii de bărbați a mărșăluit asupra cetății Ai, a fost confruntată cu o înfrângere, nu cu o izbândă.

7:6-10 De multe ori înfrângerea survine după câte o biruință, adică exact atunci când ne așteptăm mai puțin să fim învinși. Exact atunci când ne simțim cei mai tari, în noi înșine. Israeliții nu s-au rugat înainte de a porni la luptă împotriva cetății Ai, după cum de fapt nici nu le poruncise Domnul s-o atace ca în cazul Ierihonului. În consecință, ei au învățat lecția dureroasă că lucrurile nu mai merg strună, că a intervenit o schimbare. Canaanii nu erau cu nimic mai puternici decât fuseseră mai înainte, ci doar Israelul era mai slab, motivul constituindu-l păcatul care se strecurase în tabără. Deși numai un singur om a fost vinovat, întreaga națiune a fost vinovată (v. 11) și treizeci și șase de bărbați au murit (v. 5). Domnul i-a spus lui Iosua că nu era momentul să se roage, ci să treacă la acțiune (v. 10).

7:11-26 Iosua a aflat că înfrângerea s-a datorat păcatului din tabără. Cineva nu a ascultat de Domnul în timpul cuceririi Ierihonului, însușindu-și o parte din pradă. Nu ni se spune metoda prin care a fost depistat făptașul; poate că a fost prin metoda tragerii la sorți. În orice caz, în urma unei prime trieri s-a evidențiat un trib, apoi o familie, urmată de o casă, în cele din urmă fiind identificat un singur om: Acan. Acesta a mărturisit că a furat o haină babiloneană, două sute de sicli de argint și o placă de aur. El a mai recunoscut că le-a ascuns în pământ, în cortul său.

„Când am văzut.. am poftit.. am luat“ (v. 21). Istoria lui Acan este o vie ilustrație a versetelor 14 și 15 din Iacov 1: „Ci fiecare este ispitit când este atras și ademenit de pofta lui însuși. Apoi pofta, când a conceput, dă naștere păcatului; și păcatul, odată conceput, aduce moartea.“

Acan, prin faptul că și-a însușit un lucru interzis, a devenit anatema el însuși (Deut. 7:26). S-ar putea părea o judecată aspră faptul că familia lui Acan a avut parte de aceeași soartă, dar păcatul este o chestiune serioasă, cu care nu se poate glumi. Credința lui Rahab a salvat întreaga ei casă. Păcatul lui Acan a adus condamnarea peste casa lui. În plus, se subînțelege că ei vor fi avut cunoștința de activitățile sale, întrucât bunurile furate au fost îngropate sub cortul lor. Ba e posibil ca înșiși copiii lui să fi participat la păcatul său. Lecția pe care o preda Dumnezeu poporului Său era cât se poate de limpede: păcatul întinează întreaga tabără și el trebuie eradicat ori de câte ori iese la suprafață.

Ca pedeapsă pentru infrațiunea sa, Acan și casa lui au fost omorâți cu pietre și apoi arși. Arse au fost și toate bunurile sale, precum și lucrurile furate. H. J. Blair comentează:

Prin moartea lui Acan, sacrilegiul a fost ispășit iar scena tragediei, valea lui Acor, a devenit o ușă de speranță, întrucât oamenii și-au ațintit din nou privirile spre înaintare.⁶

8:1-29 Cu prilejul celei de-a doua încercări, Iosua și armata sa au capturat cetatea Ai prin strategia ambuscadei. Deși nu se disting cu ușurință detaliile ambuscadei, planul general pe care l-au pus ei în aplicare pare să fi fost următorul: Un pluton de israeliți a trecut pe furiș dincolo de Ai, sub protecția întinericului, ascunzându-se în partea de vest a cetății. Dimineata restul soldaților au atacat cetatea dinspre nord. Când locuitorii cetății Ai au contra-atacat, Iosua și oamenii săi s-au retras intenționat, atrăgându-i pe locuitorii afară din cetate. Apoi Iosua a întins sulita, acesta fiind semnalul la care soldații ce stăteau la pândă în ambuscadă au pătruns în cetate și i-au dat foc. Văzându-și cetatea în flăcări, locuitorii din Ai au intrat în panică, dându-le prilejul israeliților să-i încolțească pe soldații din Ai din ambele părți și să-i distrugă.

Versetul 3 spune că treizeci de mii de oameni au fost trimiși să stea la pândă, pe când în versetul 12 este menționată cifra

de cinci mii. Probabil că au fost două ambuscade. Dar treizeci de mii de soldați pare să fi fost un număr inutil de mare pentru organizarea unei ambuscade. Unii cred că **treizeci de mii** ar trebui citit **treizeci de căpitani**, întrucât în limba ebraică termenul „mie“ poate fi tradus și prin „căpetenie“. Alții sunt de părere că **treizeci de mii** ar fi eroarea unui copist, cifra corectă fiind **cinci mii**. Cei **cinci mii de oameni** (v. 12) au fost probabil trimiși să respingă orice atac posibil din partea oamenilor din **Betel**, cetate situată la 3,3 km vest de Ai.

În această acțiune militară, evreilor li s-a permis să păstreze pentru ei vitele și prada. Dacă Acan ar fi așteptat puțin, s-ar fi ales, până la urmă, cu prada râvnită, fără să trebuiască să-și piardă viața din această cauză!

Israel a pierdut treizeci și șase de oameni în prima bătălie; de data aceasta n-au mai pierdut nici un om, după cum reiese din relatarea biblică. După ce s-au curățit de întinare, au fost din nou în siguranță, în mijlocul războiului. Biruința în viața creștină nu înseamnă *absența* conflictului, ci prezența și protecția lui Dumnezeu în mijlocul conflictului.

G. Confirmarea legământului la Sihem (8:30-35)

8:30-35 Ascultând de Cuvântul Domnului (Deut. 27:2-6), **Iosua a zidit un altar pe Muntele Ebal** și a inscripționat pe **pietre o copie a Legii lui Moise**. Triburile erau reunite în felul următor: jumătate pe Muntele Gherizim și cealaltă jumătate în fața Muntelui Ebal. Iar Iosua a stat în valea dintre cei doi munți și fie că a citit el însuși binecuvântările și blestemele găsite în Cartea legii lui Moise, fie că i-a instruit pe leviți să le citească (Deut. 27:14). „Adesea se spune în Scriptură despre oameni că au făcut cutare și cutare lucru, când, de fapt, doar au poruncit să se facă lucrul respectiv.“⁷

H. Tratatul încheiat cu ghibeonții (cap. 9)

9:1-27 Vestea despre succesele militare ale Israelului i-a determinat pe toți regii din

Canaan să-și unească forțele împotriva lui Iosua și Israel (v. 1, 2). Dar locuitorii cetății Ghibeon și ai altor trei cetăți, Chefira, Beerot și Chiriat Iearim (v. 3, 17) și-au spus că nu are nici un rost să încerce să se opună invadatorilor. Ei știau că israeliților li se poruncise să-i distrugă pe toți locuitorii păgâni ai țării. Dar mai știau și aceea că nu fuseseră date nici un fel de ordine de acest fel în cazul națiunilor din afara granițelor Canaanului (Deut. 20:10, 15). Prin urmare, dacă vor reuși să-l convingă pe Iosua și armata lui că ei vin, după o călătorie îndelungată, dintr-o țară îndepărtată, vor fi cruțați.

Așadar s-au deghizat, îmbrăcându-se cu haine ponosite și cu sandale cârpăcite. În plus și-au luat cu ei pâine stătută și muce-zită, precum și burdufuri vechi pentru vin, rupte și cârpăcite. S-au înfățișat înaintea lui Iosua, spunându-i că vin dintr-o țară îndepărtată – afirmație care corespundea întru totul cu înfățișarea lor și cu lucrurile avute asupra lor.

Israeliiți nu au cerut sfatul Domnului în această chestiune, ci au încheiat un legământ cu ghibeonii (așa cum este în engleză și în versiunea românească de lași, deși în traducerea ulterioare apare, inexplicabil, termenul *Gabaon* și *gabaoniți*, n.tr.) Dar după trei zile întregul șiretlic a fost dat în vileag și între israeliți s-a iscat mare agitație, trișorii riscând să fie omorâți. Dar conducătorii au decis că trebuie să onoreze tratatul tocmai încheiat, cruțându-li-se viața ghibeonilor. Dar din acel moment ei urmau să slujească adunarea în calitate de tăietori de lemne și de cărași de apă în legătură cu slujba la altarul Domnului.

Iosua și căpeteniile poporului au procedat înțelept când au respectat jurământul, în pofida faptului că au fost înșelați. Ulterior Saul a încercat să-i extermină pe ghibeonii, dar a fost pedepsit pentru fapta sa (2 Sam. 21).

I. Campania din sud (cap. 10)

10:1-6 Capitoul 10 consemnează campania din sud. Când regii a cinci cetăți canaanite au auzit că ghibeonii au trecut de partea israeliților, și-au dat seama că

zona muntoasă din centrul Canaanului era vulnerabilă și, în consecință, s-au decis să atace Ghibeonul. Ghibeonii i-au trimis lui Iosua un apel, în care îi solicitau asistență militară.

10:7, 8 Încă o dată Iosua a auzit acele cuvinte pline de mângâiere din gura Domnului: „Nu te teme de ei!” – cuvinte pe care le mai auzise înaintea izbânzii asupra Ierihonului și înaintea ambuscadei reușite asupra cetății Ai. Cuvinte care garantau triumful, oricât de mari ar fi fost forțele opoziției.

10:9-11 Asigurat de Domnul că va avea biruință, Iosua a intrat în luptă cu forțele inamicului la Ghibeon, punându-le pe fugă. Două miracole s-au întâmplat în procesul distrugerii inamicului. Mai întâi, a fost o puternică furtună cu grindină, care a omorât mai mulți oameni decât uciseseră israeliții. Observați însă că grindina a făcut discriminare, ucigând doar vrăjmașii.

10:12-15 Apoi, la cererea lui Iosua, soarele și luna „au stat pe loc” (sau „și-au întârziat cursul”), prelungind ceasurile pentru ca israeliții să poată urmări și nimici inamicul, înainte ca acesta să poată scăpa cu fuga la adăpostul zidurilor cetăților fortificate. Aici avem de a face cu un caz de limbaj literal, descriptiv, când se spune că soarele și luna au stat pe loc. Folosim un limbaj similar când afirmăm că a răsărit sau a apus soarele. S-au avansat diverse explicații naturale în legătură cu ceea ce s-a întâmplat în realitate atunci.⁸ Este suficient să știm că a fost un miracol soldat cu prelungirea timpului de luptă cu o zi. Spurgeon spune:

Cum a făcut El acest lucru nu ne privește.... Nu e treaba noastră să încercăm să îndulcim miracolele [să le facem mai plauzibile], ci să slăvim pe Dumnezeu prin ele.⁹

Cartea lui Iașer din versetul 13 ar putea însemna „Cartea Dreptului” (cum s-a și tradus în versiunile românești, n.tr.). Nici o carte cu această denumire nu a putut fi identificată în prezent și, desigur, nu a fost o carte inspirată.

Bătălia aceasta a solicitat la maximum forțele israeliților, în contextul în care ei au mărșăluit toată noaptea, ca apoi să lupte în

cea mai lungă zi din istorie. Deși și-au pus în joc toate rezervele de energie, depășind limitele obișnuite, victoria a aparținut Domnului (v. 10, 11). Cu obișnuita-i perispicacitate, Matthew Henry remarcă:

Dar oare de ce a trebuit Iosua să se supună pe el însuși și pe oamenii lui la un efort atât de extenuant? Oare nu-i promisese Dumnezeu că negreșit El Însuși *îi va da în mâinile sale pe vrăjmași*? Așa e, Dumnezeu a promis, într-adevăr. Dar promisiunile lui Dumnezeu au menirea nu de a slăbi sau înlocui, ci de a impulsiona și încuraja strădaniile noastre.¹⁰

10:16-27 Cei cinci regi au fost prinși într-o peșteră la Macheda, apoi uciși și spânzurați de cinci copaci, după care au fost îngropați în peșteră.

10:28-39 După aceasta Iosua a cucerit cetățile canaanite **Macheda** (v. 28), **Libna** (v. 29, 30), **Lachiș** (v. 31, 32), **Ghezer** (v. 33), **Eglon** (v. 34, 35), **Hebron** (v. 36, 37) și **Debir** (v. 38, 39). Regele Hebronului din versetul 37 a fost un succesor al celui ucis în versetul 26.

10:40-43 Paragraful acesta este un rezumat al campaniei din sud.

Distrugerea de care vorbește acest capitol se va fi desfășurat în linii mari după cum observă Haley:

...Iosua a străbătut fulgerător această regiune, neavând posibilitatea s-o depopuleze în întregime.... Pe toți cei pe care i-a urmărit i-a și nimicim. Dar el nu s-a oprit să cerceteze cu de-amănuntul toate locurile unde s-ar fi putut ascunde acești locuitori. Asta cădea în sarcina fiecărui trib, în propriul teritoriu repartizat.¹¹

J. Campania din nord (cap. 11)

11:1-9 Vestea triumfurilor militare ale Israelului i-a făcut pe regii din nord să-și unească forțele în cadrul unei confederații, reunindu-se la apele Merom, la nord de Marea Galileii. Iosua și armata lui i-au atacat și înfrânt. Apoi, dând dovadă de ascultare de Domnul, Iosua a **tăiat tendoanele picioarelor cailor și le-a ars în foc carele** – făcând astfel imposibilă deplasarea.

11:10-15 Capitala Hațorului a fost arsă; celelalte cetăți așezate pe coline au fost distruse, dar nu și arse. Poate că Iosua a

considerat că cetățile de pe coline se vor dovedi utile pentru israeliții care se vor așeza acolo. Locuitorii cetăților au fost uciși și toată prada a fost însușită de israeliți. Ascultarea totală atrage după sine biruința totală (v. 15).

11:16-20 Versetele acestea trec în revistă cucerirea de către Iosua a Țării Promise, de la Edom (**Seir**) în sud până la **Muntele Hermon** în partea de nord-est și la **Valea Libanului** în nord-vest. **Ghibeon** a scăpat de la nimicire. Ierusalimul a rămas necucerit până în vremea lui David. (**Goșenul** menționat în versetul 16 nu se afla în Egipt, ci era o zonă din sudul Palestinei.)

11:21-23 Trebuie menționat aici că **anachimii** au fost distruși în toate cetățile, cu excepția celor din Gaza, din Gat și din Așdod. „**Țara s-a odihnit de pe urma războiului**“ (v. 23) în sensul că bătăliile principale au fost purtate deja, deși mai rămăneau încă destule „operațiuni de curățire“.

K. Rezumat al cuceririlor (cap. 12)

12:1-6 Primele șase versete ne duc înapoi la victoria pe care a dăruit-o Dumnezeu lui Moise, asupra lui Sihon, regele amoritilor, și a lui Og, regele Basanului. Aceste victorii sunt considerate parte din operațiunea globală de cucerire, întrucât teritoriul câștigat a fost ocupat de două triburi și jumătate în partea de est a râului Iordan.

12:7-24 Dumnezeu îi făcuse Israelului, înainte de a traversa Iordanul, următoarea promisiune: „Pe regii lor El îi va da în mâinile tale și le vei șterge numele de sub ceruri; nici unul din aceste popoare nu va putea să-ți stea împotriva, până le vei fi distrus.“ (Deut. 7:24). Iată treizeci și una de cazuri de credincioșie a lui Dumnezeu (v. 7-24); Iosua a înfrânt treizeci și unu de regi în partea de vest a Iordanului.

II. INSTALAREA ÎN ȚARA PROMISĂ (cap. 13-21)

A. Teritoriile care au mai rămas de cucerit (13:1-7)

13:1-6 Iosua era de-acum un om bătrân, dar israeliții nu cuceriseră încă toată țara ce

li s-a promis. Versetele 2-6 descriu porțiuni din sud-vest și din nord-est care erau locuite în continuare de păgâni. Știm de asemenea că ținuturile dinspre est, până la fluviul Eufrat, au fost promise evreilor, dar că niciodată nu au fost ocupate de ei.¹²

13:7 Domnul l-a instruit pe Iosua să împartă țara care deja a fost cucerită la cele nouă triburi și la jumătatea tribului lui Manase.

B. Repartizarea teritoriilor

(13:8-19:51)

1. Teritoriul repartizat triburilor: Ruben, Gad și unei jumătăți din tribul lui Manase (13:8-33)

Două triburi și jumătate primiseră deja teritorii pe malul de est al Iordanului. Pământul acesta e descris astfel: întregul teritoriu ocupat de cele două triburi și jumătate (v. 8-13); **Ruben** (v. 15-23); **Gad** (v. 24-28); și **jumătate din tribul lui Manase** (v. 29-31).

Levi nu a primit o moștenire tribală (v. 14), întrucât era tribul preotesc și **Domnul** era **moștenirea** sa în mod deosebit (v. 33).

Eliminând de la numărătoare tribul lui Levi ne mai rămân doar unsprezece triburi. Dar cei doi fii ai lui Iosif, Efraim și Manase, sunt incluși în locul lui Iosif, rezultând din nou cifra de doisprezece. Motivul pentru care fiii lui Iosif sunt incluși este că ei au fost adoptați de Iacob ca fii ai săi înainte de moartea sa (Gen. 48:5).

Trebuie să facem neapărat mențiunea că **Balaam** a fost printre cei uciși în Transiordania (v. 22). Domnul nu a uitat groaznica calamitate care s-a abătut peste poporul Său, din pricina acestui profet nelegiuit (vezi Num. 23-25). „Fiți siguri că păcatul vostru vă va ajunge“ (Nu. 32:23).

O problemă interesantă se ridică în versetul 25. Tribul lui Gad poseda o parte din pământul amoniților, fapt interzis la Deuteronom 2:19. Dar pământul acesta fusese luat anterior de la amoniți de către Sihon, regele amoritilor, și încorporat în regatul său. Astfel la data când Israelul l-a cucerit din mâinile lui Sihon el nu mai aparținea amoniților.

Debirul menționat în versetul 26 nu este totuna cu cetatea menționată în capitoul anterior. Aceasta era o cetate situată pe malul de răsărit al Iordanului, pe când cea cucerită de Iosua se afla în partea de apus a râului.

2. Teritoriul repartizat tribului lui Iuda (cap. 14, 15)

14:1-5 Capitolul începe cu distribuirea terenului din partea de vest a Iordanului celor nouă triburi și unei jumătăți de trib. Domnul poruncise... lui Moise ca împărțirea să se facă prin [tragere] la sorți. Asta înseamnă probabil că localizarea generală a porțiunii repartizate unui trib era stabilită prin tragere la sorți, dar dimensiunea teritoriului se făcea în funcție de populația aceluia trib (Nu. 26:53-56).

14:6-15 Primul pe lista triburilor este **Iuda** (14:6-15:63). Membrii tribului lui Iuda s-au situat în fruntea oștirilor Israelului (vezi Nu. 10:14), fiind tribul cel mai numeros și mai puternic, cu peste 76.000 de luptători.

Înainte de a stabili hotarele tribale, Duhul lui Dumnezeu consemnează nobila cerere a lui **Caleb** să i se dea cetatea **Hebron**. Deși în acest timp el avea optzeci și cinci de ani, credința, vitejia și tăria lui nu s-au diminuat cu nimic. El tânjea după alte cuceriri spirituale și a primit Hebronul ca moștenire.

Hebron a însemnat nu doar cetatea cu acest nume, ci și ținutul din jur (v. 12). Cetatea fusese cucerită anterior de Iosua (10:36, 37). Ulterior a fost dată preoților, dar **Caleb** a păstrat regiunea din jur ca moștenire a sa.

Caleb fusese cruțat de urgia care a măcinat viețile iscoadelor necredincioase cu **patruzeci și cinci de ani** mai înainte (Num. 14:36-38). El fusese păstrat în viață de-a lungul tuturor anilor de pribegie prin pustiu. Apoi a supraviețuit cei câțiva ani buni cât a bătuit războiul în Canaan. El știa că Dumnezeu nu l-ar fi ținut în viață și nu i-ar fi promis o răsplată pentru credința sa, pentru ca apoi să-l dea în mâna **anachimilor**. Și ce dacă acești oameni erau uriași? Ei se aflau pe terenul său și, ca urmare, îi va alunga, prin tăria lui

Dumnezeu. El încă vedea lucrurile prin ochii credinței, și nu cum apăreau acestea în exterior. Acesta a fost secretul tăriei sale trainice și al extraordinarului succes de care a avut parte. El nu avea de gând să se pensioneze (chiar dacă atinsese vârsta de optzeci și cinci de ani), până când va fi luat în stăpânire teritoriile ce i-au fost încredințate.

15:1-12 Hotarele lui Iuda sunt descrise în versetele 1-12. Este aproape imposibil să le urmărim cu exactitate în prezent. Asta i-ar putea face pe unii să se întrebe de ce ne sunt oferite atâtea detalii în Biblie. Răspunsul e că, desigur, aceste detalii sunt importante în ochii lui Dumnezeu. Ele sunt inspirate și de folos, pline de bogate învățăminte spirituale.

15:13-20 Cucerirea de către Caleb a Hebronului este consemnată în versetul 14. El a oferit-o pe fiica sa, Acsa, oricărui om care va captura Chiriat Sefer (Debir) (v. 16). Nepotul lui Caleb, **Otniel**, a fost cel care a cucerit cetatea, obținând mireasa (v. 17). Ulterior el a devenit primul judecător în Israel (Jud. 3:9). Acsa l-a înduplecat pe Otniel să-i ceară tatălui ei un teren (v. 18). Cuvintele ei: „**căci mi-ai dat pământ**“ presupun că Otniel făcuse aceasta și obținuse terenul. Apoi Acsa a cerut Izvoarele de sus și Izvoarele de jos ca să ude terenul.

Unele cetăți, ca, de pildă, Debir și Hebron, au trebuit să fie cucerite de mai multe ori, datorită războiului de gherilă al canaanitilor (vezi notele asupra capitolului 10). De asemenea trebuie semnalat faptul că existau uneori mai multe cetăți cu aceeași denumire (de ex. Debir).

15:21-63 Cetățile din teritoriul alocat tribului lui Iuda sunt listate în versetele 21-63. Unele dintre aceste cetăți ar trebui să ne fie familiare din studiul întreprins asupra patriarhilor: **Hebron** (v. 54) (numit și **Chiriat Arba** și Mamre) era cunoscut de Avraam, Isaac și Iacob (Gen. 13:18; 35:27), locul unde au fost îngropați cu toții (Gen. 23:17-20). Poate că acest fapt a făcut această cetate atât de scumpă în ochii lui Caleb, cel înzestrat cu un spirit deosebit de pătrundere spirituală. **Beerșeba** (v. 28) înseamnă „fântâna jurământului“; patriarhii au petrecut mult timp acolo, fiind

pentru ei un loc de învioreare, înprospătare și odihnă (Gen. 21:31; 26:33; 46:1). **Ierusalim** (v. 63) se afla sub controlul **iebusiților**. Abia în vremea lui David au fost aceștia izgoniți, în cele din urmă, din Ierusalim (2 Sam. 5:6, 7).

Aceste cetăți au asigurat tribului Iuda o bogată moștenire și un puternic stimulent de natură să întărească credința lor. Dumnezeuul lui Avraam, Isaac și Iacob era în mijlocul copiilor lor pentru a-Și împlini promisiunea pe care o făcuse în vechime.

Când numărăm cetățile din versetele 21-32, constatăm că sunt treizeci și opt, deși versetul 32 spune că sunt numai douăzeci și nouă. Nouă dintre aceste cetăți aparțineau tribului lui Simeon, a cărui moștenire se afla în interiorul hotarelor lui Iuda (19:1-9), astfel rămânând doar **douăzeci și nouă... de cetăți** care aparțineau lui Iuda. Ne lovim de o problemă asemănătoare în numărarea cetăților din versetele 33-36; sunt enumerate cinci-sprezece cetăți, dar s-ar putea ca **Ghedera** și **Ghederotaim** să fie două denumiri ale uneia și aceleiași cetăți, rămânând astfel numărul total de **paisprezece cetăți** menționate în versetul 36.¹³

Fiți, vă rog, cu deosebită băgare de seamă la versetul ultim. Partea de sus a cetății, Muntele Sion, nu a fost cucerită decât în vremea lui David. Partea de jos, **Ierusalimul**, a fost cucerită de Iuda (Jud. 1:8), pentru ca ulterior să fie capturată din noi de **iebusiți** (Jud. 1:21). **Ierusalim** este listat ca aparținând și lui Beniamin (18:28), și lui **Iuda**, căci se situa chiar pe granița dintre aceste două triburi.

3. Teritoriul repartizat tribului lui Iosif (cap. 16, 17)

16:1-4 Tribul lui Iosif este luat în continuare. Lui Iosif i se dăduse dreptul de naștere (adică o parte dublă, 1 Cro. 5:1) pe care Ruben îl pierduse (Gen. 49:4). În linii mari, hotarele teritoriului lui Iosif sunt prezentate în versetele 1-4. Desigur acest teritoriu a fost împărțit între **Efraim** și jumătate din tribul lui **Manase** care s-au stabilit în partea de vest a **Iordanului**.

16:5-10 Hotarele lui Efraim sunt

descrise în versetele 5-10. Citiți cu deosebită luare aminte versetul 10. Eșecul de a-i alunga pe canaanii le-a cauzat dureri și înfrîstare israeliților mai târziu în cursul istoriei lor.

17:1-13 Moștenirea lui **Manase** a fost parțial în **Ghilead și Basan**, în partea de răsărit a râului Iordan (v. 1), și parțial în partea de apus (v. 7-11). Teritoriul de pe malul de vest al Iordanului era străjuit în nord de șase fortărețe canaanite – **Bet Sean, Ibleam, Dor, En Dor, Taanac și Meghido** (v. 11, 12).

Unele din cetățile lui Efraim erau în teritoriul lui Manase iar unele din târgurile lui Manase erau în teritoriul lui Așer și Isahar (v. 7-12).

Fiicele lui **Telofnad** au primit moștenire împreună cu **fiii lui Manase** (v. 3, 4) (Nu. 27:1-7), acest lucru făcându-se pentru a se asigura că familia lui Telofnad va avea o parte de moștenire, chiar dacă nu avea moștenitori de sex masculin. **Fiicele** trebuiau să se căsătorească cu bărbați din tribul lor, pentru ca pământul lui Manase să nu fie absorbit de un alt trib prin intermediul unor căsătorii mixte (Nu. 36:1-13).

17:14-18 După ce Efraim și Manase și-au primit repartițiile de teren alăturate, la vest de râul Iordan, ei s-au plâns că nu aveau decât **numai un sort** (v. 14) și că erau îngrădiți de fortărețele din nord (v. 16). Dar Iosua a întors toate argumentele lor împotriva lor. Când ei au spus că au nevoie de terenuri suplimentare fiindcă sunt un popor numeros (v. 14), Iosua le-a spus să recurgă la brațele de muncă disponibile pentru a defrișa pădurile din teritoriile lor și a se stabili pe aceste terenuri (v. 15). Când ei s-au plâns că în interiorul hotarelor lor se află **canaanii**, care au **care de fier** (v. 16), el i-a asigurat pe Efraim și pe Manase că ei au, în schimb, forța superioară în stare să-i izgonească pe canaanii (v. 18). „**Un lot**“ din versetul 14 se referă la teritoriile combinate ale lui Efraim și Manase situate la vest de râul Iordan. Când Iosua a spus: „**Nu veți avea [doar] un singur sort**“, nu a înțeles prin asta că ei vor primi teritorii suplimentare, ci că trebuie să ocupe tot pământul ce le fusese dat.

4. *Teritoriile repartizate celorlalte triburi* (cap. 18, 19)

18:1 Tabăra Israelului se mută de la Ghilgal la **Șilo**, unde a fost așezat cortul întâlnirii și unde a rămas până în vremea lui Samuel. Aici continuă împărțirea țării.

18:2-10 Iuda și Iosif primiseră moștenirea lor prin tragere la sorți, dar mai erau șapte triburi la vest de Iordan, care nu-și primiseră moștenirea. Prin urmare, Iosua a trimis un grup de oameni, câte trei din fiecare trib, să împartă teritoriile, prin sorți, la celelalte șapte triburi.

18:11-28 Hotarele lui Benjamin sunt date în versetele 11-20 iar în versetele 21-28 ne sunt prezentate cetățile repartizate acestui trib. Porțiunea alocată lui Benjamin a fost mică, dar de mare preț, fiind situată chiar în inima țării și cuprinzând înăuntrul hotarelor sale roadele dintâi ale trudei lui Israel în Canaan.

Ghilgal se afla în teritoriul lui Benjamin, primul popas de tabără făcut de Israel la vest de Iordan. Pietrele de aducere aminte aflate acolo aveau menirea de a le reaminti despre miraculoasa traversare a Iordanului. Acolo poporul a sărbătorit primul Paște în Canaan, începând să se hrănească din roadele țării. Acolo națiunea a fost din nou circumcisă, îndepărtându-se ocară Egiptului. Cu greu s-ar fi găsit un loc mai semnificativ în tot Canaanul, pentru că nici un alt loc nu putea să-i învețe atâtea lecții spirituale.

Ruinele cetății **Ierihon** se mai puteau vedea în teritoriul lui Benjamin. Zidurile ei, cândva considerate invincibile, erau acum dărâmate. O parte din ceea ce fusese casa lui Rahab încă mai dăinuia, ca mărturie a harului lui Dumnezeu, care întotdeauna răspunde la orice manifestare a credinței. Un beniamin putea oricând să viziteze aceste ruine, pentru a-și reaminti că bătălia a fost a Domnului, că a Lui a fost victoria!

Betei (*casa lui Dumnezeu*) le amintea beniaminiților despre credința părinților lor și despre credințioșia izbăvitorului divin al lui Israel (Gen. 28:18-22; 35:1-15).

Ierusalim era destinat să fie capitala Israelului, dar abia în vremea fiului lui Iese aveau să fie izgoniți iebusiții din această

fortăreață montană a lor.

Pământul repartizat lui Benjamin cuprindea multe semne și dovezi ale binecuvântărilor trecute, prezente și viitoare. Ce sorț bogat i-a căzut fiului celui mai mic al lui Iacob!

19:1-9 Moștenirea lui Simeon a fost în mijlocul moștenirii tribului lui Iuda. Se pare că ținutul lui Iuda era atât de cuprinzător, încât membrii acestui trib nu au putut să-l ocupe în întregime, o parte a teritoriului fiind repartizată lui Simeon. Este o împlinire a profeției făcută de Iacob cu privire la Simeon: „Îi voi împărți în Iacob și-i voi împrăști în Israel“ (Gen. 49:7).

Beerseba și Seba (v. 2) se referă probabil la aceeași localitate, dând, prin urmare, un total de numai **treisprezece cetăți** în versetul 6. Unele cetăți au fost menționate în legătură cu delimitarea hotarelor unor porțiuni individuale, deși nu se încadrau în teritoriul respectiv. Prin urmare, uneori numărul de cetăți menționat nu corespunde numărului precizat în text (de ex. v. 15, 30, 38).

19:10-39 Hotarele celorlalte cinci triburi sunt prezentate în continuare: **Zabulon** (v. 10-16); **Isahar** (v. 17-23); **Așer** (v. 24-31); **Neftali** (v. 32-39); și **Dan** (v. 40-48). Dan a primit o parte din cetățile lui Iuda (cf. v. 41 cu 15:33).

19:40-48 Teritoriul repartizat inițial lui Dan se afla în sud-vest, învecinându-se cu Marea Mediterană și cuprinzând cetățile **Iopa și Ecron** (v. 40-46). Ulterior când acest teritoriu s-a dovedit prea mic, o parte a tribului a migrat spre Laiș (**Leșem**) în partea de nord-est, schimbându-și numele în cetatea lui Dan (v. 47, 48; cf. Jud. 18).

19:49-51 În versetul 51 se încheie împărțirea țării. Acum trebuiau desemnate cetățile de refugiu (cap. 20) și mai rămăneau de stabilit cetățile levitice (cap. 21). Dar în mare lucrarea lui Iosua s-a încheiat. El a primit **Timnah-Serah, după cuvântul Domnului** (v. 50).

C. Cetățile de refugiu (cap. 20)

Etapă următoare a constat din desemnarea a șase **cetăți de refugiu**, de fiecare parte a râului Iordan, în care cel ce ucidea din greșeală pe cineva putea să se retragă,

pentru a fugi de mânia răzbunătorului sângelui. Prin răzbunătorul sângelui se înțelegea o rudă apropiată a celui ucis, care dorea să răzbuie moartea acestuia. Dacă omucigașul putea să se refugieze într-o cetate de refugiu, era în siguranță acolo, până la moartea marelui preot, după care putea să revină în locul de baștină, fără să se teamă de urmări.

CETĂȚILE DE REFUGIU

Cetățile de refugiu constituie un subiect interesant, cu importante învățăminte teologice. MacLear ne prezintă fundalul tradițional al acestor cetăți:

Potrivit comentatorilor evrei, ulterior, pentru ca azilul oferit celui ce a ucis din greșeală pe cineva să fie mai sigur, s-au luat următoarele măsuri: (a) drumurile care duceau la aceste cetăți de refugiu au fost întreținute în stare bună prin reparații frecvente. S-a impus ca ele să aibă lățimea de 32 de coți (circa 14,5 metri); (b) au fost îndepărtate toate obstacolele de pe aceste trasee, care ar fi putut opri înaintarea fugarului sau încetini fuga sa; (c) nu a fost lăsată nici o movilă pe aceste drumuri și nu a fost inclus în traseu nici un râu peste care nu se construise un pod; (d) la fiecare cotitură s-au ridicat stâlpi indicatori, cu cuvintele: «Refugiu», ca să-l îndrume pe nefericitul om în fuga sa; (e) după ce se stabilea într-o asemenea cetate, omucigașului i se repartiza o locuință convenabilă iar cetățenii din partea locului aveau datoria să-l învețe o meserie, pentru ca acesta să se poată întreține.¹⁴

Aceste cetăți înfățișează națiunea Israel și vinovăția ei în legătură cu uciderea lui Mesia. Cristos este Cetatea de Refugiu în care un Israel căit se poate refugia. D. L. Moody subliniază că „cetățile de refugiu sunt un tip al lui Cristos, numele lor având o semnificație corespunzătoare.“¹⁵

Dăm mai jos lista cetăților de refugiu și semnificația numelor lor:

La vest de Iordan

Kedeș – sfințenie

Sihem – țările

Chiriat-Arba sau Hebron – părtășie

La est de Iordan

Ramot-Ghilead – ridicare

Golan – fericire

Bezer – siguranță

Astfel Cristos ne asigură toate binecuvântările sugerate de numele acestor cetăți. O privire la harta corespunzătoare ne va arăta că cetățile de refugiu erau așezate strategic, așa încât nici un punct din teritoriul Israelului să nu se afle la distanță mai mare de 48 de km de nici una din ele. Moody ne oferă aplicația spirituală a acestui fapt:

După cum cetățile de refugiu au fost amplasate în așa fel încât să fie accesibile din orice parte a țării, tot așa Cristos este foarte accesibil pentru păcătoșii nevoiași (1 Ioan 2:1, 2).¹⁶

Observați paralele dintre mântuirea vremelnică oferită omucigașului în cetățile de refugiu și mântuirea eternă oferită păcătoșului în Cristos. Drumurile de acces la cetate erau ușor de distins și bine marcate, după cum este și calea mântuirii, pentru ca nimeni să nu facă vreo greșală și să-și piardă viața. Cetățile erau răspândite în toată țara, fiind accesibile tuturor, după cum și Cristos este accesibil tuturor oamenilor. Ceea ce-i mâna pe oamenii din vechime în cetățile de refugiu era o situație de criză și de multe ori e nevoie parcă de o criză pentru ca și copiii Domnului din vremea noastră să alerge la Domnul Isus. Nu exista teren neutru pentru persoana vinovată: fie se afla în siguranță în cetatea de refugiu, fie era supus mâniei răzbnătorului sângelui. Tot așa și azi fiecare persoană individuală fie este în siguranță în Cristos, fie sub judecata lui Dumnezeu (Ioan 3:36).‡

D. Cetățile levitice (cap. 21)

21:1-42 Patruzeci și opt de cetăți (v. 41) și împrejurimile lor cu terenuri comune pentru pășunat, inclusiv cetățile de refugiu, au fost repartizate **leviților**, după cum a poruncit Domnul (Num. 35:2-8).

Cohațiții (chehațiții):

(a) Fiii lui **Aaron** (adică preoții) – **trei-**

sprezece cetăți din Iuda... Simeon și Beniamin.

(b) Restul cohațiților – zece cetăți din Efraim... Dan și... jumătate din tribul lui Manase.

Gherșoniții: treisprezece cetăți din Isahar... Așer... Neftali și jumătatea din tribul lui Manase.

Merariții: douăsprezece cetăți din Ruben... Gad și Zabulon.

Fiecare trib a cedat patru cetăți, cu excepția lui Iuda și Simeon, care au cedat, combinat, nouă cetăți și Neftali, care a cedat trei cetăți.

Cetățile de refugiu, fiind cetăți ale leviților (v. 13, 21, 27, 32, 36, 38), au fost răspândite pe tot cuprinsul triburilor Israelului, ca să se împlinească profeția lui Iacob (Gen. 49:5-7) și să se poată face lucrarea de învățare a israeliților.

21:43 Versetul acesta trebuie citit în lumina altor texte din Scriptură. El nu înseamnă că Israel a ocupat tot teritoriul de la râul Egiptului până la fluviul Eufrat. Mai degrabă, înseamnă că teritoriul împărțit de Iosua a fost o împlinire a promisiunii făcute de Dumnezeu că le va da orice loc pe care va călca talpa picioarelor lor (Ios. 1:3).

21:44 În mod similar, versetul 44 trebuie interpretat cu multă atenție. Mai existau vrăjmași în interiorul țării. Nu toți canaaniiți au fost nimiciți. Dar asta nu din vina lui Dumnezeu, căci El Și-a împlinit promisiunea, învingând pe orice inamic cu care s-au luptat israeliții. Dacă mai erau dușmani neînvinși și focare de rezistență, asta s-a datorat faptului că Israel nu și-a însușit promisiunea lui Dumnezeu.

21:45 Observați versetul 45. Domnul împlinise toate promisiunile. Nici un cuvânt nu a dat greș. Ce omagiu trebuie să aducem credințioșiei lui Dumnezeu! Dar Israel nu și-a însușit toate promisiunile lui Dumnezeu.

E. Altarul de la est de Iordan (cap. 22)

22:1-9 Când a fost împărțit teritoriul de la est de Iordan, Iosua le-a permis

rubeniților, gadiților și unei jumătăți din tribul lui Manase să revină în teritoriile lor, situate la est de Iordan, așa cum fusese înțelegerea lor. De asemenea le-a spus să-și ia cu ei partea din prada rezultată în urma bătăliilor la care au participat și ei.

Au trecut șapte ani de când ei și-au părăsit pe cei dragi ai lor pentru a lupta împotriva canaanienilor. Ei au îndurat tot felul de greutăți, legate de război, până când a fost cucerit Canaanul. Și noi suntem chemați de Comandantul nostru să îndurăm greutăți și să luptăm lupta cea bună, întru propășirea împărăției lui Dumnezeu pe pământ (1 Tim. 6:12; 2 Tim. 2:3). Acest gen de jertfire nu e ușor de îndeplinit, dar este un element esențial din acea viață care Îi face plăcere lui Dumnezeu. Pe câmpul de luptă al zilelor noastre este nevoie de oameni înflăcărați de o râvnă sfântă:

Se cuvine oare să ajung eu în cer călcând doar pe flori, în tihnă și lipsit de orice griji,
Când alții au luptat pentru a primi premiul,
luptând însângerați, dar plini de vitejie?

Negreșit și eu trebuie să lupt, dacă voiesc a domni;

Dăruiește-mi, Doamne, mai mult curaj!

Voi îndura și truda, și durerea,

Susținut de-al Tău Cuvânt.

—Isaac Watts

22:10, 11 La întoarcere spre casă, oamenii aceștia s-au decis să ridice un altar în apropiere de malurile Iordanului. Când celelalte nouă triburi și jumătate au auzit despre asta, s-au aprins de mânie, temându-se că acest altar ar fi rivalizat cu cel din Șilo. Ei s-au îngrijorat ca nu cumva acest altar să devină un loc de închinăciune la idoli în viitor, și astfel să vină pedeapsa lui Dumnezeu peste toată națiunea.

22:12-20 Înainte de a declara război împotriva triburilor de la est de Iordan, copiii lui Israel au trimis o delegație ca să stea de vorbă cu reprezentanții acestor triburi, oferindu-le teritoriile la vest de Iordan, dacă considerau propriile lor teritorii drept necurate (v. 19).

În relațiile cu oamenii care au zidit

altarul, Fineas și ceilalți și-au amintit cum a suferit Israelul din pricina nelegiuirii lui Peor (v. 17; cf. Nu. 25) și a păcatului lui Acan (v. 20; cf. cap. 7).

Ei au văzut în acest altar o altă amenințare la adresa bunăstării lor, ceea ce e în măsură să explice reacția lor virulentă. Ca popor ei au învățat că păcatul întinează tabăra întreagă și că Dumnezeu face responsabilă întreaga națiune pentru comportarea unor persoane individuale.

22:21-29 În consecință, oamenii din Ruben, Gad și jumătate din tribul lui Manase au explicat că acesta nu era un altar pentru jertfe, ci doar un altar memorial, care să fie o mărturie pentru generațiile viitoare că triburile de la est de Iordan fac parte din națiunea Israel.

22:30-34 Celelalte triburi au fost mulțumite de această explicație, evitându-se astfel un război. Triburile din est au numit acest altar *Mărturia*, în sensul că era o mărturie între triburile din ambele maluri ale Iordanului că Domnul este Dumnezeul adevărat.

F. Cuvântarea de adio adresată de Iosua liderilor Israelului (cap. 23)

Este prima din două cuvântări de rămas bun rostite de Iosua. Aici el se adresează conducătorilor Israelului.

Porunca lui Iosua ca ei să fie curajoși și scripturali (v. 6) ne amintesc de cuvintele pe care Însuși Domnul i le-a adresat cu câțiva ani mai devreme (1:7). Iosua a demonstrat veracitatea acestor cuvinte în crezul vieții, fiind acum în stare să le încredințeze cu încredere generației următoare.

El le-a amintit israeliților de credințioșia lui Dumnezeu prin faptul că Și-a împlinit promisiunile cu privire la țara promisă și locuitorii acesteia. Dumnezeu va continua să izgonească dușmanul, dar israeliții aveau datoria să asculte de El. Mai presus de toate, ei trebuie să se ferească de idolatria națiunilor din jur și nu cumva să încheie căsătorii mixte cu canaanii. Deoarece în caz contrar păgânii aceștia vor fi o sursă permanentă de necaz pentru Israel.

Nici unul din cuvintele lui Dumnezeu

nu a dat greș (v. 14). Asta nu înseamnă că teritoriul promis a intrat deja în posesia Israelului, deoarece Domnul Însuși spusese că nu-i va izgoni pe locuitori dintr-o dată, ci treptat (Deut. 7:22). Faptul că nici una din promisiunile Domnului nu a dat greș a constituit o puternică încurajare, folosită de Iosua pentru a-i impulsiona pe liderii Israelului să ducă la bun sfârșit lucrarea începută de el. La acest îndemn el adaugă un avertisment (v. 5, 16), conform căruia Iehova va da dovadă de aceeași credincioșie și față de israeliți, eliminându-i din țara bună pe care le-a dat-o, așa cum a făcut cu canaanii, dacă evreii vor da uitării legământul încheiat cu Dumnezeu și se vor alipi de idoli.

Noul Testament conține un pasaj, la 2 Corinteni 6:14-18, ce constituie o paralelă pentru acest capitol din VT. Separarea este vitală pentru omul lui Dumnezeu. Noi nu putem să ne alipim de Domnul în același timp în care suntem robii dușmanilor Săi.

G. Cuvântarea de adio adresată de Iosua poporului Israel (24:1-15)

24:1-14 Al doilea mesaj de rămas bun, adresat de data aceasta poporului, a fost rostit la Sihem.

Iosua a făcut o trecere în revistă a istoriei poporului lui Dumnezeu, începând cu Terah și continuând cu perioada lui Avraam, Isaac și Iacob. El le-a amintit israeliților despre felul cum i-a izbăvit Dumnezeu din Egipt cu braț tare, cum i-a condus prin pustiu și cum le-a dat biruință asupra moabiților în partea de răsărit a Iordanului. Apoi a rememorat intrarea lor în țara promisă, victoria repurtată la Ierihon și nimicirea regilor din Canaan (v. 2-13). Întinericul din versetul 7 ne duce înapoi la textul din Exod 14:19, 20, unde norul producea lumină pentru israeliți, dar întineric pentru egipteni.

În acest rezumat succint al istoriei de la Geneza la Iosua, un fapt iese cu pregnanță în evidență: suveranitatea lui Dumnezeu. Observați cum prezintă Dumnezeu această istorie: **Eu am luat** (v. 3), **Eu am dat** (v. 4), **Eu am trimis** (v. 5), **Eu am adus** (v. 6-8), **Eu n-am vrut să ascult** (v. 10), **Eu i-am dat în mâna voastră** (v. 11), **Eu am**

trimis (v. 12), **Eu am dat** (v. 13). Iehova lucrează după planurile Sale eterne și cine poate să stea în calea Lui, cine poate opri mâna Lui? De un asemenea Dumnezeu trebuie să ne temem și să ascultăm (v. 14).

24:15 Alegerea de aici nu era între Domnul și idoli, deoarece Iosua a presupus că israeliții *deja* se deciserseră să nu slujească pe Dumnezeu. Prin urmare, el i-a provocat să aleagă între dumnezeii pe care îi slujiseră strămoșii lor în Mesopotamia și dumnezeii amoriților, pe care îi găsiseră în Canaan. Decizia nobilă a lui Iosua ca atât el, cât și casa lui să-L slujească pe Domnul a constituit un imbold și o sursă de inspirație pentru generațiile de credincioși care s-au succedat de atunci. „**Cât despre mine, eu și casa mea vom sluji Domnului.**“

H. Reinnoirea legământului la Sihem

(24:16-28)

24:16-28 Când israeliții au promis că vor sluji lui Iehova, Iosua a zis: „**Voi nu puteți să slujiți Domnului**“ (v. 19). Asta înseamnă că ei nu puteau să-L slujească pe Iehova și, în același timp, să se închine și idolilor. Negreșit Iosua și-a dat seama că oamenii aveau să se îndepărteze de la calea bună, căzând în idolatrie, deoarece chiar în timp ce rostea aceste cuvinte unii din ei aveau dumnezei străini în corturile lor (v. 23). Oamenii au persistat însă, susținând că vor fi loiali Dumnezeului lor. Prin urmare, Iosua a ridicat o piatră uriașă, sub stejarul care era lângă sanctuarul Domnului, ca mărturie a legământului încheiat de către Israel. (**Sanctuarul Domnului** despre care se vorbește în versetul 26 nu se referă la tabernacol, care se afla la Șilo, ci pur și simplu la un loc sfânt.)

Referitor la problema idolilor, Carl Armerding face următorul comentariu:

Se pare că idolatria a fost unul din păcatele care s-au ținut scai de Israel. Încă de la început strămoșii israeliților s-au închinat la alți dumnezei, așa cum am văzut (v. 2). Când Iacob și familia sa l-au părăsit pe Laban, Rahela a fost aceea care a luat dumnezeii tatălui ei (Gen. 31:30-34). Dar când au sosit în țară, Iacob a poruncit celor din casa lui să se descotorosească de acești „dum-

nezei străini“. El i-a ascuns sub un stejar ce se afla la Sihem (Gen. 35:2, 4). Iată însă că mult mai târziu Iosua poruncește generației sale, în exact același loc, să de descotorosească de dumnezeii pe care i-au slujit părinții lor (v. 14).¹⁷

I. Moartea lui Iosua

24:29-33 Iosua... a murit la vârsta de o sută zece ani, fiind îngropat în cetatea moștenirii lui. Israeliiți au rămas credincioși Domnului câtă vreme au rămas în viață oamenii din generația lui Iosua. Nu știm cine a redactat aceste ultime versete din cartea Iosua, și nu are importanță să știm, pentru că dacă ar fi avut importanță, ni s-ar fi dezvăluit identitatea sa.

Oasele lui Iosif, care fuseseră scoase din Egipt, la cererea sa, au fost îngropate acum la Sihem (Gen. 50:24; Ex. 13:19).

În cele din urmă, Eleazar, fiul lui Aaron, a murit și a fost îngropat în munții Efraim.

Trei înhumări sunt menționate în ultimele cinci versete din această carte: cea a lui Iosua (v. 29-31), a lui Iosif (v. 32) și a lui Eleazar (v. 33). Toți trei au fost îngropați în teritoriul alocat tribului lui Iosif. Toți trei îl slujiseră pe Dumnezeu lor, după cum ei își slujiseră patria. Iosua și Iosif au fost mari izbăvitori în timpul vieții lor iar Eleazar a fost izbăvitor la moartea sa, deoarece el a fost marele preot și moartea lui i-a eliberat pe toți cei care fugiseră în cetăți de refugiu (20:6). Asemenea cărților Geneza și Deuteronom, Iosua se încheie cu dangătul clopotului morții ce răsună la capătul vieții unor oameni mari și evlavioși. „Dumnezeu își îngroapă lucrătorii, dar își continuă lucrarea.“

NOTE FINALE

¹(Intro) Irving L. Jensen, *Joshua, Rest-Land Won*, p. 14.

²(1:1-9) T. Austin Sparks, *What Is Man?* p. 104.

³(2:1) C. E. Keil și Franz Delitzsch, „Joshua“, în *Biblical Commentary on the Old Testament*, VI:34.

⁴(3:14-17) Donald K. Campbell, „Joshua“, în *The Bible Knowledge Commentary*, I:335.

⁵(3:14-17) *Ibid.*

⁶(7:11-26) Hugh J. Blair, „Joshua“, *The New Bible Commentary*, p. 229.

⁷(8:30-35) R. Jamieson, A. R. Fausset și D. Brown, *Critical and Experimental Commentary*, II:23.

⁸(10:12-15) Prezentăm mai jos trei concepții care recunosc faptul că s-a petrecut un miracol cu totul ieșit din comun, explicând, fără să încerce să nege că s-a petrecut o minune, după cum urmează:

1. Dumnezeu realmente a reținut (sau a oprit în loc) rotația pământului, în timp ce soarele se afla deasupra lui Iosua, făcând ca rotația să dureze 48 de ore. Există paralele în culturile altor popoare din vechime care se referă la „o zi lungă“, prin care s-ar putea înțelege ziua lungă din timpul lui Iosua.

2. Traducând textul ebraic prin „a stat pe loc“ (ebr. *domi*) și „încetând“ (ca la 2 Regi 4:6 și Plâng. 2:18), unii văd în acest text o rugăciune ca trupele lui Iosua să aibă parte de o ușurare de pe urma soarelui arzător, îndelungata furtună cu grindină constituind răspunsul lui Dumnezeu la rugăciunea lui Iosua.

3. Întrucât Iosua a pornit la atac dis-de-dimineață, unii cred că el s-a rugat ca soarele „să fie reținut“ pentru ca să continue semi-întunericul. Furtuna cu grindină ar constitui în acest caz răspunsul lui Dumnezeu la rugăciunea sa.

Prima explicație pare să corespundă cel mai bine textului biblic: „Și soarele s-a oprit în mijlocul cerului și nu s-a grăbit să apună, aproape o zi întreagă“ (v. 13b).

⁹(10:12-15) C. H. Spurgeon, *Spurgeon's Devotional Bible*, p. 168. Pentru o tratare utilă a aspectelor științifice ale textului a se consulta Capitolul X din lucrarea: *Difficulties in the Bible* (Dificultăți de care ne lovim în Biblie) de R. A. Torrey (Chicago: Moody Press, 1907).

¹⁰(10:12-15) Matthew Henry, *Matthew Henry's Commentary on the Whole Bible*, II:59.

¹¹(10:40-43) John Haley, *Alleged Discrepancies of the Bible*, p. 324.

¹²(13:1-6) Sub domnia lui Solomon, regatul a ajuns într-adevăr până la acea-

parte a Fluviului Eufrat din nord-vest, în sensul că aceste teritorii îi plăteau tribut, dar dacă prin hotarul de est se înțelege toată lungimea Fluviului Eufrat, atunci această promisiune încă urmează să se împlinească în viitor.

¹³(15:21-63) Keil și Delitzsch susțin că acestea și alte probleme de ordin numeric din VT nu sunt altceva decât erori comise de copişti („Joshua“, p. 163-64). Pentru o discuție mai amplă asupra acestor aparente discrepanțe, vezi Comentariul asupra cărții 2 Cronici.

¹⁴(Eseu) G. F. MacLear, *The Cambridge Bible for Schools and Colleges, The Book of Joshua*, p. 183.

¹⁵(Eseu) D. L. Moody, *Notes from My Bible*, p. 48, 49.

¹⁶(Eseu) *Ibid.*, p. 49.

¹⁷(24:16-28) Carl Armerding, *The Fight for Palestine*, p. 149.

BIBLIOGRAFIE

Blair, Hugh J. „Joshua.“ În *The New Bible Commentary*. Grand Rapids: Wm. B. Eerdmans Publishing Company, 1953.

Campbell, Donald K. „Joshua.“ În *The Bible Knowledge Commentary*.

Wheaton, IL: Victor Books, 1985.

Feedmaan, H. „Joshua.“ În *Soncino Books of the Bible*, Vol. 2. Londra: The Soncino Press, 1967.

Grant, F. W. „Joshua.“ În *The Numerical Bible*, Vol. 2. Neptune, N.J.: Loizeaux Bros., 1977.

Henry, Matthew. „Joshua.“ În *Matthew Henry's Commentary on the Whole Bible*. Vol. 2. McLean, VA: MacDonald Publishing Company. n.d. Jensen, Irving L. Joshua: *Rest-Land Won*, Everyman's Bible Commentary Chicago: Moody Press, 1966.

Keil C. F., and Franz Delitzsch. „Joshua.“ În *Biblical Commentary on the Old Testament*. Vol. 6. Grand Rapids: Wm. B. Eerdmans Publishing Company, 1971.

Kroll, Woodrow Michael. „Joshua.“ În *Liberty Bible Commentary. Old Testament*. Lynchburg, VA: The Old Time Gospel Hour, 1982.

MacLear, G. F. *The Cambridge Bible for Schools and Colleges, The Book of Joshua*. Londra: C. J. Clay and Sons, 1888.

Pink, Arthur W. *Gleanings in Joshua*. Chicago: Moody Press, 1964.

